

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 4. De effectibus Sacramenti Ordinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](#)

600
Tertius gradus Ordinis, est Exorcistarum: quibus datur potestas nomen Domini inuocandi super eos, qui ab immundis spiritibus obsidentur: ab eo scilicet preparandos, ut possint Missa intercessere. Hincque Episcopus dum eodem instituit, librum in quo exorcismi continentur ipsis utendum porrigit hac formula verborum, Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energumentos, sive baptizatos sive catechumenos.

Quartus præterea gradus est, Acholytorum quorum munus est Subdiaconos, & Diaconos in altaris ministerio assitare, eisq[ue] operam dare. Præterea lumina deferre, & asseruare cum Missa sacrificium celebratur: præcipue vero cum Euangeliū legitur: ex quo iū alio nomine vocati sunt Ceroferarii. In eorum ordinacionib[us] hic ritus ab Episcopo seruari consuevit. Primum quidem, postquam eos officii sui diligenter admonuit, lumina cinq[ue], eorum tradit ad hunc modum, Accipe ceroferarium cum cereo, & scias te ad accendenda Ecclesia luminaria mancipari in nomine Domini. Deinde vero tradit vreculos vacuos, quibus aqua, & vinum in sacrificio ministratur dicendo, Accipe vreculos ad suggerendum vinum, & aquam in Eucharistiam corporis, & sanguinis Christi in nomine Domini.

13. A minoribus Ordinibus, ad maiores sacros legitime aditus, & ascensus pater. In eorum primo gradu Subdiaconus collocatur: cuius n[on] unus est, vt nomen ipsum indicat, Diacono ad altare inservire: sacra enim lincta, vasa, panem, & vinum, ad sacrificium necelstia, parare debet, Epistolam item legere, & tanquam testis, ad Missa sacram affistere, ac prohiberent Sacerdos illud faciens, à quoquam perturbari valeat. Atque in memorato Catechismo, consequenter additus nominellus de ceremoniis solennibus, que in eiusdem Subdiaconi consecratione adhibentur: ea in quibus talis ordinis substantia conficitur, declaratur his verbis. Ad extremum, cum Episcopu[m] sacris vestibus Subdiaconum ornauit (ad quarum singulis, propria verba, & ceremonia adhuc trudit,) ei Epistolam librum ad dicit, Accipe librum Epistoliarum, & habe potestatem legendi cas in Ecclesia sancta Dei tam pro viuis, quam pro defunctis.

Secundum autem sacrorum Ordinum gradum ut ibidem dicitur si. bungitur, Diaconus obtinet; ad cuius ministerium pertinet, Episcopu[m] per seipsum sequi, concionantem custodire, eique, & Sacerdoti sacram facienti, vel alia sacramenta administranti, præsto esse; & in Missa sacrificio Euangeliū legere: nonnullaque alia quæ illi referuntur, vbi videnda relinquemus ut minus r[ati]onata quidē, sed tamen indicantia illius particularis Ordinis magnam dignitatem. Quam adhuc ostendunt, ut illi etiam annotatur, solemnes ceremoniæ, quibus ab Episcopo Diaconus consecratur. Pluribus enim ille, & sanctioribus precibus ad Diaconi, quam ad Subdiaconi ordinationem vivitur: atque alia addit sacramarum vestium ornamenta: manus quoque ei imponit: quod ab Apostoli factum legimus. Actorum 6. cum Diaconos primo instituerunt. Denique Euangeliorum librum ei tradit his verbis, Accipe potestatem legendi Euangeliū in Ecclesia Dei, tam pro viuis, quam pro defunctis in nomine Domini. Vbi adiuste quod cum tempore illo, quo Apostoli primos Diaconos ordinaverunt, Euangeliū nondum essent conscripta, fatendum est quod habet Gregorius à Valent. tom 4. disput. nona q[uod]st. 1. punto 4. column. 1960. eodem Apostolos ex speciali Christi voluntate aliquando in sacramentorum administratione fecerit, secus, quam ab Ecclesia postmodum faciendum, ex Christi institutione ordinaria tradiderunt.

14. Tertium demum, omniumque sacrorum Ordinum gradum summum obtinet Sacerdos, cuius munus est Deo sacrificium facere, ecclesiasticaque sacramenta ministrare, ut indicant ritus quibus consecratur. Primum enim Episcopus, cum omnibus Sacerdotibus qui adiunt, imponit ei manus, deinde stolam humeris imponens, eam ante pectus in crucis formam componit, postea manus sacro oleo inungit: tum calicem cum vino, & patenam cum hostia tradit, dicens: Accipe potestatem offerendi sacrificium Deo Missisque celebrandi tam pro viuis quam pro defunctis. Quibus ceremoniis, & verbis, ut idem Catechismus addit, interpres, ac mediator Dei, & hominū constitutus: quæ præcipua

functio Sacerdotis esse existimanda est. Ad extremum vero manibus iterum capiti ipsius impositis, Accipe, inquit, Spiritum sanctum: quodrum remiseris peccata remittuntur eis, & quorum retinueris retenta sunt: eique coelestem illum, quam Dominus suis Discipulis dedit peccata remittendi, ac retinendi potestatem, tribuit.

Atque ex his quæ sit cuiusque Ordinis propria forma ideo satis intelligitur: quod cum ea debeat comitari, & exprimere traditionem instrumentorum propriorum cuiusque, tanquam materiam ipsorum propinquam, ea constitut in illis verbis, quæ diximus ab Episcopo in tali traditione proferri. Circa quæ, ex additionibus ad tertiam partem D. Thomæ q[ua]d 34. art. 4. Henriquez notat in lib. 10. cap. 5. ea exprimi per imperativum modum, quia Sacramentum istud consilium præcipue in potestate tradita: quæ cum per actum suum innotescat, sicut ad usum instituta, Episcopus formam ordinations proferens, imperativo modo vitetur, ut significet ordinatum debet se exercere in viu potestate, quæ ei datur, ne frustra recipiat otiosam causam tenet.

C A P V T . IV.

De effectibus sacramenti Ordinis.

S V M M A R I V M.

16. Per sacramentum Ordinis conservatur gracia, perinde ac per alia sacramenta, & sive potestas spiritus sancti.
17. Non tantum maioribus, sed etiam minoribus Ordinibus id conuenit: ut potest qui perinde ac illi sint sacramenta.
18. Objection: si contrarium: ut solutionibus.
19. Quod id in minores Ordines characterem imprimit: & de ipso charactere Ordinum tria notata signa.
20. Due præcipuae ceremonie, quæ servantur in ordinatione Sacerdotis: quarum priore confirmatio potestas conservatur.
21. Posteriori vero conferitur potestas absolutionis speciatu.
22. Sine qua non valeret absolutione: in illiusque collatione datur quidem noua gratia, non tamen nouus character.

SACRAMENTO Ordinis commune est cum aliis sacramentis gratiam iustificantem conferre ex opere operato, iuxta definitionem Concil. Trident. sess. 7. can. 6. & 8. De sacramentis in genere, & sess. 23. & Concil. Florent. in instruct. Armen. Vide antedicta libro 26. cap. 6. sess. priore Et nota ex supplemento tertia partis D. Thomæ, quæ st. 35. art. 1. quod licet in Baptismo datur gratia, ut sancte suscipi possint reliqua sacramenta: ita etiam dari in hoc sacramento, ut sancte, ac religiose possint reliqua sacramenta administrari: utrumque enim sancti fieri debet.

Eidem conuenit quoque conferre potestatem spiritualem perpetuam, in illiusque signum characterem indebetem imprimere, ex Concilio Florent. loco citato & ex Trident. sess. 7. can. 9. & sess. 23. can. 4.

Notandum vero est primo, utrumque hunc effectum conuenire non solum maioribus Ordinibus, sed etiam minoribus: cum hi quoque rationem sacramenti habeant ex communione sententia, quam præclare tuerit Gregorius à Valent. tom 4. disput. nona q[uod]st. 1. punto 4. in primo controverso. Nobis sufficiere potest quod Concil. Trident. in citata sess. 23. cum in cap. 2. omnium suprem Ordinum & nomina, & ministeria propria, ab initio Ecclesie in viu fuisse dixisset, in sequenti cap. 3. docet absolute Ordinem esse sacramentum, nulla facta exceptio cuiusquam eorum, quæ Ordines nominari, prius dixerat: cur ergo nos excipiemus: præcertim cum minorum quoque Ordinum sua sint propriæ materia & formæ sacramentales, vt patet ex Concil. Florent. in instruct. Armen. Postquam cum dixit sextum sacramentum esse Ordinis: cuius materia est illud per cuius traditionem conferetur Ordo, idque declaravit nominatus in Ordine Sacerdotii, Diaconatus, & Subdiaconatus, subiunxit: Et similiter de aliis per rerum ad ministeria sua pertinentium assignationem: aperte significans ceterorum Ordinum, qui minores dicuntur, tuam perinde

perinde ac majorum esse sacramentalem materiam, idque cum propria forma, prout etiam significauit cum consequenter, proposita Sacerdotij forma, subiunxit. Et sic de aliorum Ordinum formis.

Nec obstat, quod de talibus materiae, & formis, nihil habeat ex sacra Scriptura: quia, ut loco citato bene ait Gregor. à Valen. in responsione ad primum argumentum, sufficit de illis cōstare ex perpetua Ecclesiæ præci: cuius cum non inueniatur initium, ad Apostolicam traditionem non scriptam retinuenda est: iuxta regulam D. August. lib. 4. contra Donatistas cap. 24.

Neq; etiam obstat, quod actum minorem ordinum licite sicut non ordinari, ideoque nihil supernaturale habere videantur, quod neque absque sacramento praestari. Non obstat inquam: quia non est essentiale omni sacramento Ordinis, ut institutur ad actum qui nequeat vlo modo, valide aut licet absque eo exerceri. Nam epistolâ etiam soler quan-
doque is legere in Ecclesiæ, qui Subdiaconus non est. Itaque id conferi potest quidem altioribus Ordinibus conve-
nire, propter praestantiam illorum actuum ad quos insi-
tuntur sed de inferioribus dici potest, quod sicut instituti
ad quosdam actus ecclesiasticos, ut iij fiant sanctus, & reli-
gius; ut post supernaturales, si non absolute, & secundâ
; saltem ut referantur ad celebrationem sacrificij Missæ:
non autem vt nullo modo sine istem Ordinibus exerceri
licet queant. Nam tale exercitum non esse alienum à ra-
tione sacramenti patet: quia eti si confirmatione instituitur ad
actum tuendi, & confitendi fortius fidem: non obstat ta-
men, quia nondum confirmatus posuit diuinâ gratia adiu-
tus talem actum exercere.

Quod autem idem Ordines characterem simul impi-
mant, inde probatur; quod omne sacramentum in quo cha-
racter non imprimitur sit iterabile. Minoris autem Ordini-
nes sunt iterabiles; ut ex patet, quod si illis initiatus ad laicalem statum se transferat, rediens ad clericalem non
initiatur denovo: queratio h. betur in Suppl. 3. par. D. Thoma
quaest. 35. art. 2. Idem docens Henricus lib. 10. cap. 14. §. 2. plu-
ribus in margine citata litera N, addit hilomitus, si quis illi-
ciceiterat, non fieri irregulareret, quia id non est in iure ex-
pressum. Addit erat tria nota digna, que in cit. q. 35. art.
3. 4. & 5. docentur ex professo.

Primum est: Ordinem, sicut reliqua sacramenta, supponere characterem baptismi ex ea, primo & ultimo. De Pres-
byt. non baptiz. itemque ex eo, quod baptismus sit ianua
omnium sacramentorum, prout definit Concil. Florent. in
instru. Armen.

Secundum est: Non supponere characterem confirmationis, nisi ex congruitate, pro quo plus aliis authores idem
Henricus citat, in marginis. P. Vnde fit quod habet à Vi-
ctor. in summa De sacram. num. 232. sub finem, ut si quis or-
dinetur ante quam sit confirmatus, Ordo teneat. Immo, vt
idem patet, si qui ex negligenti confirmationem præteriret,
non peccaret mortaliter, licet male faceret.

Tertium est: De necessitate quidem præcepti, Ordinem superiorē presupponere characterem Ordinis inferioris: no-
tamen de necessitate sacramenti, ita accipiens Ordinem superiorē præmissi inferiori, verbi gratia Diaconatum non dum accepit Subdiaconatu, mortaliter peccet quidem, Ordinatio tamen sit valida & cum impressione characteris illius Ordinis: ideoque non iteranda, etiam si ordinatus su-
spensus sit ab vsu Ordinis, quem sic acceperit, donec in eo sup-
pleatur inferior Ordo ab ipso omisus. Ita habetur ex cap.
vñico De cleroce per sal. um promoto: vt glossa, verb, mini-
strare, monit ordinationem Episcopi non esse validam, nisi
si qui ordinatur iam sit Sacerdos: iuxta illud quod in cap. Ex
literis De ex. celi. Prælat. dicitur, Pontificalis officium sine al-
taris Ministerio non valere impleri.

Pro maiore autem intelligentia est. Etis Ordinis Sacer-
dotalis refat notandum, eisdem Ordinis collationem co-
tinente duas ceremonias præcipias, ut constat ex Rituali
Pontificali Roman. Vnam qua Episcopus futuro Sacerdoti
porrigit calicem cum vino, & patenam superpositam cum
pane: ac dicit. Accipe potestatem offrendi sacrificium, &c.
Alteram qua post Missam, idem eidem manus imponit, &
dicit, Quorum remiseris peccata, remittuntur eis, &c. Atque

per priorem ceremoniam conferri potestare super Chri-
sti corpus verum, seu consecrandi panem, & vinum in cor-
pus & sanguinem Christi, simulque in signum eiusdem po-
testatis imprimi characterem sacerdotalem: ut argumento
est, quod ordinati, iam tunc sint vere Sacerdotes: utpote
idonei ad sacrificandum, prout satis indicat Ecclesiastica
ceremonia quia cum Episcopo ordinatore proferunt verba
consecrationis. Immo ipsa Christi institutio ostendit: nam
potestatem eam conferendo discipulis in ultima cena
(per ea scilicet verba Luca 22, hoc facite in meam com-
memorationem,] fecit eos Sacerdotes, prout definit Concil.
Trid. s. 22. cap. 1. & can. 2.

Per posteriorem ceremoniam vero, cum diuina gratia
augmento conferri potestate supra corpus Christi mysti-
cum, sest potestatem absoluendi a peccatis Christi fideles.
Quam non conferri, sed tantum declarari collatum cum il-
la priori qui dicunt, reselluntur ex eo, quod verba, Acci-
pitate Spiritum sanctum, &c. significant presentem collatio-
nem potestatis, cum gratia Spiritus sancti; aut certe frustra
dicuntur: quod Concil. Trid. s. 23. can. 4. sub anathema-
tione prohibet dicere. Item ex eo, quod aperte sacra literæ
eidem manuum impositione trubant illius ordinis sacra-
mentalem gratiam: ut cum in priori ad 1. moth. ca. 4. ait Apo-
stolus: Noli negligere gratiam quia in te est, quia data est
tibi, per prophetam cum impositione manuum Presbyteri.] Et in posteriori ca. i. Admoneo te ut refusiles gratiam
Dei quia est in te; per impositionem manuum mearum.
&c.] Ac certe cum Christus habet potestatem in Ecclesia
instituerit post resurrectionem (ut patet ex Concil. Trid.
s. 14. cap. 1. & 5. ac can. 3.) dicendo Discipulis suis Ioh. 20.
Accipite Spiritum sanctum: quoru remiseritis peccata re-
mittuntur eis, & quorum retinueritis retenta sunt:] sicut
negari non potest, quin tunc de facto contulerit gratiam,
& potestatem nondum concessam: ita nec debet negari,
quoniam ex eiusdem Christi institutione, de facto etiam detur,
prout dictum est, gratia, & potestas Sacerdotalis. Quod qui-
dem non obscurum Concil. Trident. in eadem s. 14. cap. 3.
De extremaunctione significavit, dicens proprios illius sa-
cramentis Ministros esse, aut Episcopos, aut Sacerdotes
ab ipsis rite ordinatos per impositionem manuum Presby-
teri.

Vnde potest id deduci quod Henricus exprefit in cita-
to lib. 10. cap. 6. §. 3. quod si Parochus, qui ab Episcopo ob-
morbum deficiente, priorem tam partem acciperet: sub-
ditos in quos haber iurisdictionem tentaret sacramentaliter
absoluere, irrita esset absolutio: quia decesset necessaria
potestas Ordinis, tenereturque curare ut per alium Episco-
pum, si idem non possit, suppletur sibi collatio potestatis
absoluendi, que datur per impositionem manuum dicendo: Accipite Spiritum sanctum: quorum remiseris peccata,
&c.

Aduerte autem, quod idem habet sub finem præced. §. 2.
hanc posteriorem potestatem dari quidem cum noua gratia
augmento, ad eam quia data est cum potestate consecandi
Eucharistiam, prout satis patet ex dictis in præcedenti nu-
mero, non dari tamē cum novo charactere, sed cum per-
fectione, & extensione illius, qui prius impressus fuit, cum
daretur ipsa consecrandi potestas. Sicut enim utraque potes-
tas est viuis Sacerdotis: sit sufficiens vno sacerdotali cha-
racteri significari potest.

CAP V T V.

Deministro Sacramenti Ordinis.

S V M M A R I V M.

23. Ordinariorum Minister Sacramenti Ordinis est Episcopus con-
secratus: non licet tamen cultus: s. E. i. s. 1. o. quemlibet Or-
dinare ordinari.

24. Delire. is dimissoris, qua: un. vi potest quis ab alio Episcopo
quam suo proprio ordinari.

25. Non potest Episcopus simplici Sacerdoti committere admini-
istrativum Ordinem minorum. Papa. au. em potest: mi-
nistris vero, non Sacerdoti.

26. Quo tempore Ordines conferendi sunt.